

Concept begroting 2013

Intergemeentelijke Sociale Dienst
Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo

Controllersletter

Voor u ligt de conceptbegroting 2013 van de ISD van de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo. Ten tijde van het opstellen van deze begroting is het kabinet gevallen. Gevolg hiervan is dat de invoering van de Wet Werken naar Vermogen, waarschijnlijk controversieel verklaard zal worden. Mogelijke consequenties van de invoering van deze nieuwe wet vindt u om die reden dan ook niet terug in deze begroting. Voor wat betreft de beschikbare budgetten is gebruik gemaakt van de informatie vanuit het ministerie en een financiële meerjaren raming vanuit Divosa. Op basis van deze gegevens hebben wij een inschatting gemaakt voor het verwachte budget van 2013 en in meerjaren perspectief voor de jaren daarna. Mogelijke conjuncturele en andere ontwikkelingen zijn niet meegenomen in deze begroting, omdat deze in de huidige situatie niet of nauwelijks te voorspellen zijn. Dat betekent dat daar waar het gaat om het budget vanuit de Rijksoverheid er een mate van onzekerheid aanwezig is in deze begroting.

De gemeentelijke bijdrage voor de uitkeringskosten laat per gemeente een verschillend beeld zien ten opzichte van de begroting 2012. De bijdrage van de gemeente Aa en Hunze daalt. De bijdrage van de gemeente Tynaarlo blijft gelijk en de bijdrage van de gemeente Assen stijgt. Op pagina 16 bovenaan vindt u hiervan een overzicht. Alleen de gemeente Tynaarlo komt in aanmerking voor een Incidenteel Aanvullende Uitkering kunnen vragen.

In relatie met het budget voor de uitkeringen moet het participatiebudget worden gezien. Dit budget, laat na de forse uitname in 2012, een stabiele meerjaren ontwikkeling zien. Op basis van deze ontwikkeling blijft het budget ongeveer op het niveau van 2012 gehandhaafd.

De kosten van meedoen zijn gebaseerd op de realisatie cijfers van 2011. De in 2012 uitgevoerde evaluatie onderzoeken kunnen nog van invloed zijn voor de begroting 2013. Echter op dit moment gaan wij uit van het huidige beleid.

Met betrekking tot de bedrijfsvoering heeft de ISD een taakstellende bezuiniging van 10%, te realiseren in vier jaar. Voor 2013 en ook 2014 resteert nog een jaarlijkse taakstelling van € 250.000,-. De ISD heeft in opdracht van het bestuur de organisatie laten doorlichten door een extern bureau. Dit bureau heeft geconcludeerd dat de totaal resterende bezuiniging voor de jaren 2013 en 2014 gerealiseerd kan worden en heeft hierbij een aantal richtingen aangegeven. Momenteel worden deze nader geanalyseerd en hierbij zullen keuzes worden voorgelegd aan het bestuur. De taakstelling is dan ook evenals voorgaande jaren verwerkt in deze begroting. De cao ontwikkelingen worden daarnaast opgevangen binnen de begroting van de ISD.

Tot slot, kent de begroting een aantal onzekerheden die veroorzaakt worden door de huidige situatie in de landelijke politiek. De verkiezingsuitkomst van 12 september 2012 zal invloed hebben op de begroting 2013 van de ISD. Deze is uiteraard op dit moment niet te voorspellen. Mocht dit in het vierde kwartaal van 2012 nog consequenties hebben voor deze begroting dan zullen wij wijzigingsvoorstellen via het bestuur van de ISD aan u doen toekomen. Daarnaast is ook het gemeentelijke beleid van invloed op de begroting van de ISD. Voor de gemeente Assen zal een besluit tot vorming van Werkpunt een positieve invloed hebben op de uitkeringskosten.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Algemene uitgangspunten	4
1 Ik zoek werk	5
1.1. Beleidsaandachtspunten.....	5
2 Ik ben jonger dan 27	7
2.1. Beleidsaandachtspunten	7
3 Ik wil actief Meedoen	8
3.1. Meedoen.....	8
3.1.1. Meedoen schoolgaande kinderen.....	8
3.1.2. Meedoen ouderen, chronisch zieken en gehandicapten	8
4 Ik ben ondernemer.....	10
4.1. Drentse zaak.....	10
5 Ik heb recht op.....	12
5.1 Klantontwikkeling.....	12
5.2 Wet Werk en Bijstand (WWB).....	13
5.3 Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers (Ioaw)	13
5.4 Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandige (Ioaz).....	13
5.5 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen voor startende ondernemers (Bbz starters).....	14
5.6 Financiële consequenties uitkeringen BUIG (WWB, Ioaw, Ioaz, Bbz starters).....	14
5.7 Aanverwante regelingen	15
6 Ik wil inburgeren	18
6.1. Beleidsaandachtspunten	18
7 Organisatie	19
7.1 Organogram.....	19
7.2 Ontwikkelingen bedrijfsvoering.....	20
7.3 Bedrijfsvoeringsbegroting	20
7.3.5. Verdeling bedrijfsvoeringkosten ISD	22
7.4. Handhaving	23
8. Financiële overzichten	24
Totale begroting ISD.....	24
Meerjarenraming ISD totaal.....	26
9. Verplichte paragrafen	28
9.1. Risicoparagraaf.....	28
9.3. Financiering.....	31
10. Bijlage 1: Overzicht gemeente Aa en Hunze	34
11. Bijlage 2: Overzicht gemeente Assen.....	39
12. Bijlage 3: Overzicht gemeente Tynaarlo.....	44

Algemene uitgangspunten

De begroting 2013 van de ISD AAT kent als basis een aantal algemene uitgangspunten:

- Bij het opstellen van de begroting 2013 zijn we uitgegaan van het vastgestelde Rijks- en gemeentebestuur, de gevolgen van de invoering van de WwnV en de huishoudinkomenstoets (daling 6%) zijn dus **niet** meegenomen;
- Het budget voor Participatie (incl. Inburgering) en Inkomen (BUIG) is gebaseerd op de huidige bekend zijnde cijfers t.w. de voorlopige budgetten 2012;
- Het aantal te verstrekken uitkeringen is gebaseerd op een scenario waarbij het klantpeil van de begroting van 2012 als uitgangspunt is genomen;
- Het percentage oninbaarheid van vorderingen van bijstandsdebiteuren voor 2013 wordt ingeschat op 13% conform de jaarrekening 2011;
- Bij prijsgevoelige onderdelen is de prijsindexatie toegepast conform de uitgangspunten van de gemeente Assen en daardoor begroot op het niveau 2012 +1,4%;
- Uitgegaan is van een BTW tarief van 19% in 2013. De BTW is apart opgenomen;
- De huidige CAO loopt tot 1 juni 2011. Bij het opstellen van begroting 2013 lopen de onderhandelingen voor een nieuwe CAO nog. Bij de berekening van de salariskosten is aangesloten bij de calculatie van de gemeente Assen:
  - Aanname structurele aanpassing in 2011 met 2% ten opzichte van het salarisniveau februari 2011 en een optrekking ABP herstellpremie met 1%. Aanname structurele salaris aanpassing 2013 met 1%. Totale verhoging salarisniveau 2013 komt daardoor op 4%;
Deze stijging van 4% wordt binnen de begroting opgevangen
- Voor het berekenen van de salarislasten is uitgegaan van de systematiek van loonsom budgettering. Hiervoor nemen wij gemiddeld salaris gelijk aan anciënniteit 11 van de standaard schaal van de betreffende functie;
- De flexibele beloning is niet geïndexeerd en blijft op het niveau van 2010. Per fte is een bedrag € 96,58 beschikbaar;
- Het persoonsgebonden budget bedraagt € 375,- per fte;
- Verdeling bedrijfsvoeringskosten is op basis van verdeelpercentage begroting 2008;
- Het uitgangspunt van de meerjarenraming is het huidig vastgesteld beleid.
- In de meerjarenraming gaan wij uit van een dalende tendens met betrekking tot ons klantenaantal WWB vanaf 2014. Voor 2013 gaan wij uit van het niveau van de begroting 2012. Voor de jaren 2014 en 2015 een daling van 5%. Aan de budgetkant ramen wij een daling van 8% van de budgetten van het ministerie voor 2014 en 5% voor de jaren daarna en een daling van € 250.000,- op de bedrijfsvoering in 2013 en 2014.

Ik zoek werk

De verslechtering van de economie heeft tot een volledige kanteling van de arbeidsmarktomsomstandigheden in Nederland geleid. Waar eerst werd uitgegaan van schaarste aan personeel en veel moeilijk vervulbare vacatures, is nu sprake van grote groei van werkzoekenden en sterke terugloop in arbeidsplaatsen en vacatures. Volgens prognoses is dit echter van tijdelijke aard. Als gevolg van het verlaten van de arbeidsmarkt van de “babyboomers” verwacht men dat de arbeidsmarkt weer zal aantrekken na 2013. In deze tussenfase wordt aan de startkwalificatie van met name de jongeren gewerkt zodat er zo weinig mogelijk belemmeringen zijn om de stap naar de arbeidsmarkt te maken. In dit hoofdstuk staat beschreven wat het beleid wordt ten aanzien van het zoeken naar werk en de daarbijbehorende financiële ondersteuning.

1.1. Beleidsaandachtspunten

Naast de nieuwe wetgeving, de invoering van de WWnV per 1 januari 2013 hebben de landelijke bezuinigingen invloed op de beleidskaders voor de ISD in 2013. Op het moment van opstellen van deze conceptbegroting is het kabinet gevallen. De WWnV zal waarschijnlijk “*controversieel*” verklaard worden, invoering per 1 januari 2013 is daarmee onzeker. Dit brengt met zich mee dat de hier gepresenteerde cijfers een bepaalde mate van onzekerheid kennen.

De ISD zal in samenwerking met de deelnemende gemeenten in ieder geval doorgaan met de in voorgaande jaar neergezette beleidslijn. Deze beleidslijn is in overeenstemming met de WWnV. Werkplein Baanzicht loopt hiermee vooruit op de komst van de eerder genoemde WWnV voor de doelgroep WWB, WSW en Wajong. Speerpunten zijn Mien Werk voor klanten uit Aa en Hunze en Tynaarlo en Werkpunt voor Assen. Mien Werk is bedoeld voor klanten met een afstand tot de arbeidsmarkt die in staat zijn om (een deel) van hun uitkering zelf te verdienen. De ISD werft intensief vacatures en matcht die met de uitkeringsklant. Daarbij is het re-integratiebudget een middel om uiteindelijk de uitkeringskosten te beperken.

Werkpunt is een project waarbij intensieve en grootschalige samenwerking tussen Werkplein Baanzicht, gemeente Assen en Alescon wordt ontwikkeld. Klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden richting een reguliere baan begeleid.

Naast deze twee projecten zet de ISD de volgende instrumenten in:

- **Concurrentie Compensatieregeling Werkgevers;** De “oude” loonkostensubsidieregeling is vervangen door de Concurrentie Compensatieregeling Werkgevers (CCW). Als een werkgever iemand in dienst neemt met een bijstanduitkering dan kan hij/zij via de CCW een tegemoetkoming aanvragen in de loonkosten. Het gaat bij CCW om individueel maatwerk. De arbeidsmarktsituatie en de mogelijkheden van de klant zijn hierbij leidend.
- **Segmentering in klantgroepen;** De ervaring leert dat het focussen op bepaalde groepen werkt. Zo kennen we een aanpak specifiek gericht op alleenstaande ouders met kleinere kinderen. Maar ook de specifieke aanpak van de jeugdwerkloosheid.
- **‘Max klanten’ alleen rechtmatigheidsdienstverlening;** Ongeveer 250 klanten zitten op een voor hen maximaal participatieniveau. Zij verrichten werk in deeltijd, doen vrijwilligerswerk of participeren op een andere manier. Er is geen sprake van een negatief of positief groepspotentieel. Extra investering in trajecten etc. brengt geen extra rendement.

We kiezen er voor deze klanten alleen nog dienstverlening te bieden in het kader van de rechtmatigheid. Zonder ze uit het oog te verliezen.

- **Samenhang WMO en Welzijn;** Daarnaast hebben we een grote groep klanten (naast de zak en kleedgeldklanten) die vanwege lichamelijke en/of psychische klachten (op dit moment) niet kunnen reïntegreren. In het kader van de samenhang tussen WWnV, WMO en Welzijn en de taken die door het rijk hierin naar de gemeenten worden overgeheveld, participeren we in specifiek hierop gerichte projecten bij de drie AAT-gemeenten. In deze projecten wordt ook gekeken hoe deze transities het best vorm kunnen krijgen. De ISD heeft niet de specifieke kennis in huis voor de voor deze cliënten noodzakelijke dienstverlening. Om die reden ziet de ISD haar rol ook hier met name in de rechtmatigheidsdienstverlening.
- **Werkgeversbenadering;** In samenwerking met de gemeenten (Economische Zaken), Alescon, en UWV hebben we in het verleden afspraken gemaakt over een integrale werkgeversbenadering. Door de terugtrekkende rol van het UWV zijn deze afspraken in 2012 herijkt. Het gaat dan om afspraken over de regionale en lokale werkgeversbenadering.

We zien er met name kansen binnen het Midden en Klein Bedrijf. De benadering in deze sector willen we dan ook in 2013 intensiveren. In samenwerking met lokale ondernemers wil Werkplein Baanzicht daarom tot een platform sociale economie komen. De sociale economie bestaat uit een verscheidenheid van bedrijven en initiatieven die in hun doelstellingen de realisatie van bepaalde maatschappelijke meerwaarden zoals het creëren van banen voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt vooropstellen.

Om onze doelstellingen te realiseren blijven we ook in 2013 gericht op de vier samenhangende beleidssporen:

- Instroombeperking;
- Uitstroombevordering en verdien capaciteit benutten;
- Toeleiding naar werk;
- Activering en Meedoen;

Deze doelstellingen willen we bereiken door inzet van de volgende drie sporen:

- Bevordering zelfwerkzaamheid klant;
- Samenwerking strategische partners en maatschappelijke organisaties;
- Organisatie- en teamontwikkeling.

Wat kost het thema "Ik zoek werk":

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze			Assen			Tynaarlo		
	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil
Reïntegratie	617	650	33	4.233	4.455	222	557	586	29
Totaal lasten	617	650	33	4.233	4.455	222	557	586	29
Bijdrage rijk	617	650	33	4.233	4.455	222	557	586	29
Bijdrage gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	617	650	33	4.233	4.455	222	557	586	29
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ik ben jonger dan 27

Voor de klant jonger dan 27 jaar kent de WWB een overbruggingsperiode van vier weken. In die periode bestaat nog geen recht op een bijstandsuitkering. De jongere moet eerst zelf vier weken actief naar werk zoeken. Daarnaast moet de jongere bekijken of hij/zij een nieuwe opleiding kan starten, of een voortijdig afgebroken opleiding kan afmaken.

Werkplein Baanzicht zet voor de doelgroep jongeren in op het behalen van een startkwalificatie, waarmee de jongere voldoende toerust op de arbeidsmarkt.

2.1. Beleidsaandachtspunten

Begin 2011 hebben de drie gemeenten het beleidsplan WIJ vastgesteld. Dit beleidsplan is door de gemeenten voor meerdere jaren vastgesteld. De uitgangspunten zoals opgenomen in dit beleidsplan blijven voor de doelgroep onverkort van kracht. Ook binnen de WWB/WWnV houden wij de specifieke aandacht voor de doelgroep. Om die reden handhaven we dan ook de beleidsuitgangspunten uit dit beleidsplan binnen de WWB voor de doelgroep jongeren.

Wij intensiveren de samenwerking met onderwijs om schooluitval en instroom in de bijstand te beperken. Ook het samenwerken met lokale en regionale werkgevers om jongeren op te leiden tot volwaardige werknemers zal verder uitgebouwd worden.

SPEERPUNTEN 2013

Onderstaand zijn de speerpunten met betrekking tot de jongeren in de WWB geformuleerd in alle drie de gemeenten.

- **Minimaal 100 jongeren zijn toe geleid naar startkwalificatie**
Vroegtijdig schoolverlaters willen we, in nauwe samenwerking met het RMC, motiveren en begeleiden om opnieuw te gaan leren, of via werken en leren alsnog de startkwalificatie te halen.
Met werkgevers maken we afspraken om BBL-plekken (beroepsbegeleidende leerweg, leren in de praktijk) of andere werkplekken te creëren met een kort opleidingstraject via de BOL (beroepsopleidende leerweg, leren op school).
- **Minimaal 370 WW en WWB jongeren zijn uitgestroomd naar werk**
Door samenwerking met het werkgeversteam (matching), sociale partners en uitzendbureaus verwachten we in 2013 minimaal 370 jongeren te begeleiden naar betaald werk.
- **Intensivering handhaving**
Intensiveren van de inzet van handhaving, zodat er consequenties aan niet passend gedrag worden verbonden.
- **We blijven inzetten in op preventieve activiteiten**
Dit doen we in samenwerking met ROC's en RMC. Daarnaast doen we actief mee aan themabijeenkomsten waar kansen liggen voor de jongeren.
- **We blijven inzetten op aansluiten onderwijs en arbeidsmarkt**
Voorkomen van vroegtijdig schooluitval blijft onze aandacht houden. Dit is geen kerntaak van de ISD. Toch willen we hier in samenwerking met RMC en onderwijs op in zetten.
- **We zetten in op de structuur voor zorgjongeren samen met ketenpartners**

Ik wil actief Meedoen

Ieder mens heeft recht op een plek in de samenleving. Elke inwoner van ons verzorgingsgebied heeft recht op meedoen in de maatschappij. Het inkomen mag daarbij geen belemmering vormen om mee te doen. Vanuit deze gedachte zijn er mogelijkheden ontwikkeld om dit mogelijk te maken: het meedoenbeleid.

3.1. Meedoen

Het Meedoenbeleid in de drie gemeenten is bedoeld om iedere inwoner mee te laten doen aan de maatschappij. Meedoenbeleid is lokaal beleid. Gemeenten hebben hierin hun eigen beleidskeuzes gemaakt of gaan die nog maken op basis van evaluaties die momenteel plaatsvinden. Uitgangspunt van de begroting is dan ook de jaarrekening 2011, gezien het feit dat gemeenten bepaalde keuzes nog gaan maken.

3.1.1. Meedoen schoolgaande kinderen

De premie is bedoeld voor kinderen van 6 tot 18 jaar die of het basis- of voortgezet onderwijs volgen en onder de eerdergenoemde voorwaarden omtrent inkomen en vermogen.

Premiebedragen	Aa en Hunze	Assen	Tynaarlo
Chronisch ouderen, zieken	€ -	€ -	€ 400
Schoolgaande kinderen	€ 157,5	€ 210	€ 210
Voortgezet onderwijs	€ 157,5	€ 300	€ 210
Brugklassers	€ 390	€ 300	€ 520
PC-regeling	€ 600	€ 600	€ 600
Internetvergoeding	€ 215	€ 215	€ 215

3.1.2. Meedoen ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

Deze meedoenpremie is voor inwoners die 65 jaar of ouder zijn en voor jongeren tussen 18 en 21 jaar die chronisch ziek of gehandicapt zijn. Zoals gememoreerd is dit onderdeel van het Meedoenbeleid in Aa en Hunze ingaande 2011 afgeschaft. In Assen is per 1 januari 2012 de meedoenpremies Ouderen en Chronisch Zieken en gehandicapten beëindigd. In Tynaarlo is op dit moment geen beleidswijziging bekend voor 2013.

Premiebedragen	Aa en Hunze	Assen	Tynaarlo
Chronisch zieken en ouderen	€ 0	€ 0	€ 400

Aantallen 2013 :

Aantallen	Aa en Hunze			Assen			Tynaarlo		
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Chronisch ouderen, zieken	0	0	0	317	0	0	78	130	80
Schoolgaande kinderen	96	130	100	880	500	700	101	140	100
voortgezet onderwijs					300	400			
Brugklassers	10	10	5	83	75	80	11	20	10
PC-regeling	5	5	5	46	50	60	11	9	10
Internetvergoeding	70	50	70	262	250	260	60	40	60

Kosten 2013:

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil begr.2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil begr.2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil begr.2013-2012
Chronisch ouderen, zieken	0	0	-	0	114	0	0	0	29	52	32	20
Schoolgaande kinderen	15	20	16	5	188	168	147	21	27	29	21	8
voortgezet onderwijs				0	0	90	120	-30				0
Brugklassers	4	4	2	2	43	23	24	-1	3	10	5	5
PC-regeling	4	3	3	0	37	30	36	-6	8	5	6	-1
Internetvergoeding	14	11	15	-4	56	54	56	-2	14	9	13	-4
Totaal lasten	37	38	36	2	438	365	383	-18	81	105	77	28
Bijdrage rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	37	38	36	2	438	365	383	-18	81	105	77	28
Totaal baten	37	38	36	2	438	365	383	-18	81	105	77	28
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De in de afgelopen jaren gekozen beleidswijzigingen per gemeente zijn verwerkt in de begroting 2013. Uitgangspunt van de begroting zijn de cijfers vanuit de jaarrekening 2011. Op basis van deze aantallen en ongewijzigde vergoedingsbijdragen komt de begroting 2013 dan ook ongeveer uit op het niveau van de jaarrekening 2011. In 2012 vinden evaluatie onderzoeken plaats in het kader van meedoenbeleid. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn nog niet meegenomen in de begroting. De verschillen ten opzichte van de begroting 2012 hebben te maken met volumeverschillen (aantallen aanvragen) gebaseerd op de realisatie 2011.

Bij de gemeente Assen is voor de kosten van schoolgaande kinderen in de begroting 2012 een te hoog bedrag opgenomen. Het gaat hier om een bedrag van € 63.000,= (300 kinderen: 800-500 €210,=). Daar tegenover staat een volume stijging van 200 kinderen (500 + 200) = € 42.000,=. Totaal dalen de lasten € 21.000,= bij schoolgaande kinderen. Voor wat betreft de kinderen die voortgezet onderwijs volgen is sprake van een volume stijging van 100 klanten is een kostenstijging van € 30.000,= (100*€ 300).

Daarnaast ontstaat bij de gemeente Assen een verschil tussen realisatie 2011 en begroting 2013. Het gaat hierbij om ongeveer 220 jongeren die op 31-12-2011 nog geen aanvraag via de webshop hadden gedaan in het kader van het meedoenbeleid. Deze jongeren hebben nog tot 1 juli 2012 de tijd om hun budget aan te spreken. In de begroting 2013 hebben we rekening gehouden met dit aantal en komt het totaal aantal aanvragen uit op 1.100.

Ik ben ondernemer

In dit hoofdstuk wordt in de begroting 2013 de BBZ 2004 besproken. Tot het begrotingsjaar 2012 maakte ook de Wet Werk en Inkomen Kunstenaars (WWIK) onderdeel uit van dit onderwerp. Echter deze wet is beëindigd per 1 juli 2012 .

4.1. Drentse zaak

De Drentse Zaak is de plek waar (startende) ondernemers vanuit een uitkeringssituatie (WWB of WW) begeleid worden richting een succesvol zelfstandig ondernemerschap. De doelstelling is om de slagingskans van (startende) ondernemers uit het werkgebied van de ISD te vergroten door :

- Samenwerking met marktpartijen
- Het aanbieden van een palet aan dienstverlening
- Het zorgen voor een (flex) werkplek voor starters en gevestigden
- Het aanbieden van een netwerk
- De mogelijkheid om elkaar informeel te ontmoeten

Ook in 2013 zal De Drentse Zaak zich inzetten voor deze doelstellingen omdat de ISD gelooft in de aanpak. Het streven is om het aantal (startende) klanten uit WWB of WW uitkering te vergroten en de slagingskans te verhogen van 35% in 2011 naar 50% in 2013. Hiermee bereiken we minder druk op uitkeringverstrekking en minder beroep op re-integratiemiddelen.

Het beleid van de ISD richting (startende) ondernemers is als volgt samen te vatten :

1. zoveel mogelijk WWB-uitkeringsgerechtigden die de potentie hebben om te ondernemen daadwerkelijk stimuleren om een eigen bedrijf te beginnen. Om dit te bereiken wordt de pré-start gestimuleerd door dit te koppelen aan een flexwerkplek in De Drentse Zaak;
2. zoveel mogelijk WW klanten die de potentie hebben om te ondernemen daadwerkelijk stimuleren om een eigen bedrijf te beginnen. Om dit te bereiken worden zij voorgelicht en ook gestimuleerd om gezamenlijk een bedrijf te starten. Dit voorkomt toekomstige instroom in de WWB;
3. de ondernemersadviseurs in De Drentse Zaak zijn actief richting gestarte ondernemers (bedrijfsbezoeken) om zodoende voortijdig te signaleren waar het niet goed gaat;
4. zoveel mogelijk dienstverleners betrekken bij De Drentse Zaak om zodoende een omgeving te bieden waar zij optimaal gefaciliteerd worden voor, tijdens en na de start;
5. het aanbieden van workshops aan (startende) ondernemers. Dit gebeurt samen met marktpartijen.

Wat kost het thema "Ik ben ondernemer":

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	versch. begr.2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	versch. begr.2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	versch. begr.2013-2012
BBZ gevestigden	240	525	240	285	1.898	1.914	1.898	16	673	258	673	-415
Totaal lasten	240	525	240	285	1.898	1.914	1.898	16	673	258	673	-415
Bijdrage rijk	273	464	273	-191	1.777	1.727	1.777	50	582	247	582	335
Bijdrage gemeente	-33	61	-33	-94	121	187	121	-66	91	11	91	80
Totaal baten	240	525	240	-285	1.898	1.914	1.898	-16	673	258	673	415
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De financiering van de BBZ 2004 voor gevestigde ondernemers vindt nog plaats op basis van de "oude" methode. Dat wil zeggen dat het rijk een deel (75%) en de gemeenten (25%) betaald. Dit geldt voor de onderdelen bijstand en bedrijfskapitaal uit de wet. Voor onderzoek bedragen de percentages respectievelijk (90%) en (10%). Zoals bekend zijn de kosten van deze regeling erg grillig. Niet alleen vanwege de onvoorspelbaarheid wanneer een ondernemer noodgedwongen een beroep moet doen op deze regeling, maar vooral om de omvang. Dit laatste natuurlijk voor het onderdeel bedrijfskapitaal, waarbij het om aanzienlijke bedragen kan gaan per ondernemer. Gezien die onvoorspelbaarheid, zien we bij dit onderdeel dan ook aanzienlijke verschillen per gemeente en ten opzichte van het vorig begrotingsjaar. De begroting is opgesteld op basis van de meest recente ervaringscijfers, in dit geval dan ook de cijfers vanuit de jaarrekening 2011.

Ik heb recht op

De invoering van de nieuwe “Wet werken naar Vermogen” (WwnV) ligt op dit moment op losse schroeven, één dezer dagen zal hij waarschijnlijk controversieel verklaard worden. Ook de invoering van de huishoudinkomenstoets wordt naar alle waarschijnlijkheid ingetrokken. In deze begroting gaan wij dus uit van het huidige vaststaande beleid.

Handhaving

Het Rijk wil inzetten op een hardere aanpak van fraude met sociale uitkeringen. Onterecht verstrekte uitkeringen moeten daadwerkelijk worden teruggevorderd, ongeacht de hoogte van de fraude. Bijstandgerechtigden worden bij fraude geconfronteerd met het inhouden van de uitkering gedurende drie maanden.

Voor de ISD betekent dit de volgende beleidsuitgangspunten in 2013:

- Strengere handhaving: Streng aan de poort, zodat alleen de echt rechthebbenden een uitkering ontvangen.
- Hoogwaardige handhaving; de ISD doet mee in het landelijke project “Nabij en Streng”. Hiermee verbeteren wij de performance van de medewerkers op het gebied van handhaving. Daarnaast werkt de ISD met de fraudescorekaart en themacontroles.
- Lik op stuk beleid; het niet op komen dagen en het niet gebruik maken van de mogelijkheden die we aanbieden tolereren we niet. We passen hierbij een strikt maatregelenbeleid toe.
- Terugvordering; onrecht verstrekte uitkeringen vorderen we snel en gericht terug. Dit blijft een hoge prioriteit hebben.

Bovenstaande beleidsuitgangspunten worden verder uitgewerkt in het Handhavingsplan tot en met 2014. Financieel is het beleid vertaald in een hogere debiteurenopbrengst.

5.1 Klantontwikkeling

Op basis van de aangenomen besluiten (afschaffen WWIK, samenvoeging WIJ en WWB) is een inschatting gemaakt voor de te verwachten klantaantallen.

De klantaantallen van de begroting 2012 hebben wij als uitgangspunt genomen voor de begroting 2013. De klantaantallen laten over de eerste vier maanden voor alle 3 de gemeenten een stabiel beeld zien. Op basis hiervan, en de moeilijk in te schatten economische groei, vinden wij de begrotingsaantallen van de begroting 2012 gerechtvaardigd. De CPB ramingen worden gevolgd door de ISD maar niet meer gebruikt voor het opstellen van de begroting, gezien de grote mate van onzekerheid op de lokale situatie die de afgelopen jaren is gebleken.

aantallen Onderwerp	Aa en Hunze			Assen			Tynaarlo		
	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012- 2013	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012- 2013	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012- 2013
WWB	219	275	56	1.365	1725	360	249	311	62
WIJ	36	0	-36	307	0	-307	40	0	-40
IOAW	13	0	-13	42	0	-42	17	0	-17
IOAZ	5	0	-5	1	0	-1	2	0	-2
Bbz starters	2	0	-2	10	0	-10	3	0	-3
Wwik	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	275	275	0	1725	1725	0	311	311	0
Zak- & kleedgeld	-	0	0	105	105	-105	132	132	-132
Totaal klanten BUIG	275	275	0	1830	1.830	0	443	443	0

Voor het herberekenen van de kosten is voor de verschillende inkomensvoorzieningen die onder de wet BUIG vallen uitgegaan van de stand van het aantal klanten in de begroting 2012. Conform de bestendige gedragslijn zijn de ontwikkelingen van de mogelijke invoering van de WWNV niet meegenomen in deze begroting. In de loop van 2012 zal meer duidelijk worden over de invoering en de consequenties daarvan voor de ISD en de deelnemende gemeenten. Hierin zal klantontwikkeling een belangrijke plek krijgen.

5.2 Wet Werk en Bijstand (WWB)

Het voorlopige BUIG-macrobudget per gemeente voor 2013 is bekend. Echter kan deze nog wel in de loop van 2012 worden bijgesteld. Op basis van het landelijk macrobudget hebben we het aandeel per gemeente hierin bepaald. Op basis van dit aandeel wordt een budget prognose per gemeente gegeven. Het uiteindelijk budget kan afwijken als gevolg van maatregelen door het rijk of herverdeeld effecten door wijziging in het verdeelmodel voor de gemeenten. Deze zijn door ons vooraf niet te voorspellen. Voor de berekening van de uitkeringskosten zijn wij uitgegaan van de gemiddelde uitkeringskosten 2011 vermeerderd met de gebruikelijke prijsstijging i.v.m. inflatie correctie.

5.3 Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers (Ioaw)

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw) is een inkomensvoorziening voor oudere werkloze werknemers. Zij kunnen in aanmerking komen voor een Ioaw-uitkering als de uitkering op basis van de Werkloosheidswet (WW) is afgelopen. De Ioaw-uitkering is een aanvulling op het (gezins)inkomen tot bijstandsniveau. Door de invoering van een nieuwe regeling voor oudere werknemers, de Iow ingaande 1 december 2009, is de instroom in de Ioaw beperkt. De Iow is bedoeld voor oudere werklozen (60+) die geringe kansen hebben op de arbeidsmarkt. De regeling wijkt af van de Ioaw doordat bij de Iow geen rekening wordt gehouden met het inkomen van de partner. Het UWV Werkbedrijf voert de regeling uit en vervalt op 1 juli 2016. De financiering van de IOAW-regeling valt onder de eerdergenoemde wet BUIG.

5.4 Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandige (Ioaz)

Een oudere zelfstandige kan, wegens omstandigheden, het bedrijf moeten beëindigen of verkopen. De Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen

(Ioaz) kan dan uitkomst bieden. De regeling biedt aan ouderen gewezen zelfstandigen tot 65 jaar een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum.

Om voor een uitkering in aanmerking te kunnen komen moet hij/zij onder andere gestopt zijn met zijn/haar werk als zelfstandige. Daarnaast zijn er nog voorwaarden als leeftijd, aantal jaren zelfstandig zijn geweest, bepaald inkomensniveau in de drie jaren voorafgaand aan beëindiging bedrijf. Ook de financiering van deze regeling valt onder wet BUIG.

5.5 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen voor startende ondernemers (Bbz starters)

Voor mensen met een bijstandsuitkering, die een bedrijf willen opstarten kunnen een beroep doen op een speciale regeling. Ze kunnen een jaar lang met behoud van uitkering zich voorbereiden op het zelfstandig ondernemerschap. De klant wordt onder andere begeleid in het opstellen van een bedrijfsplan. De financiering van BBZ starters valt onder de wet BUIG.

5.6 Financiële consequenties uitkeringen BUIG (WWB, Ioaw, Ioaz, Bbz starters).

Op basis van de meest recente budgetten in het kader van de BUIG is een doorrekening gemaakt per gemeente. Het gemeentelijk aandeel is bepaald aan de hand van het huidig aandeel van de betreffende gemeenten in het totale budget. Ook voor het meerjaren perspectief zijn we uitgegaan van de meest recente budgetontwikkeling, gebaseerd op een doorrekening van Divosa. Deze ontwikkeling ziet er voor het macro budget als volgt uit:

Jaar	Budget
2012	4.379 mld
2013	4.389 mld
2014	4.454 mld
2015	4.592 mld
2016	4.673 mld

Uiteraard is het niet mogelijk om bij de budget berekening rekening te houden met mogelijke landelijke ontwikkelingen. Er is dan ook een bepaalde mate van onzekerheid van het beschikbare budget per deelnemende gemeente aanwezig. Voor wat betreft de kosten gaan we uit van de gemiddelde uitkeringskosten per 31-12-2011 vermeerderd met de gebruikelijke indexatie. De gemiddelde uitkeringskosten voor 2013 zien er per gemeente als volgt uit:

Gemeente Aa en Hunze:	€ 13.200,=
Gemeente Assen:	€ 13.200,=
Gemeente Tynaarlo:	€ 10.800,=

Zoals bekend wijken de gemiddelde uitkeringskosten van de gemeente Tynaarlo af van de overige twee gemeenten als gevolg van een groot aandeel zak - en kleedgeldklanten in het totale klantenbestand. Naast de kostencomponent is voor het berekenen het verwacht klantenvolume van belang, wij hebben hierbij aangesloten bij het bijstandsvolume van de begroting van 2012. Op basis van die klanten aantallen zijn vervolgens de verwachte kosten voor 2013 berekend. Tot slot is het debiteurensaldo van belang. Zoals reeds bij u bekend scoort de ISD op dit onderdeel al jaren erg goed t.o.v. andere gemeenten. Veel klanten met schulden aan de ISD lossen die ook daadwerkelijk af. Bij de jaarrekening 2011 is reeds de noodzakelijke voorziening naar beneden bijgesteld. (van 20% naar 13%). In deze begroting gaan we dan ook uit van dezelfde omvang als 2012 en voor de gemeente Tynaarlo rekenen we met een lichte plus.

Consequenties van bovenstaande uitgangspunten is dat alleen Tynaarlo een IAU aanvraag moet doen. Samenvattend betekent dit voor de gemeenten in financieel opzicht het volgende ten opzichte van de begroting 2012:

Verschil gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2012

Gemeente Aa en Hunze:	€ 126.000,=	Voordeel
Gemeente Assen:	€ 238.000,=	Nadeel
Gemeente Tynaarlo:	€ 1.000 ,=	Nadeel

De verschillen ten opzichte van de begroting 2012 worden veroorzaakt door prijsverschillen.

BUIG

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil begr. 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil begr. 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil begr. 2013-2012
WWB	2.933	3.059		3.059	19.371	19.787		19.787	3.631	3.835		3.835
WWB Jongeren	383	381		381	3.624	3.406		3.406	586	462		462
IOAW	185	195		195	535	523		523	266	278		278
IOAZ	102	86		86	20	20		20	32	37		37
Bbz starters	10	28		28	96	135		135	14	44		44
WWIK	0	0		0	202	0		0	0	0		0
BUIG	0	0	3.630	-3.630	0	0	24.156	-24.156	0	0	4.784	-4.784
Totaal lasten	3.613	3.749	3.630	119	23.849	23.871	24.156	-285	4.529	4.656	4.784	-128
Bijdrage rijk	3.085	3.425	3.432	-7	20.178	21.862	21.909	-47	3.755	4.050	4.058	-8
Inschatting debiteuren	120	120	120	0	828	1.035	1.035	0	153	120	150	-30
IAU bijdrage	101	0	0	0	824	0	0	0	245	81	170	-89
Bijdrage gemeente	307	204	78	126	2.019	974	1.212	-238	376	405	406	-1
Totaal baten	3.613	3.749	3.630	119	23.849	23.871	24.156	-285	4.529	4.656	4.784	-128
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.7 Aanverwante regelingen

5.7.1 Kinderopvang

Als ouders van één of meer kinderen een re-integratietraject, studie of inburgeringstraject volgen, kan het noodzakelijk zijn dat kinderopvang nodig is. De wet Kinderopvang regelt dat de gemeente een deel van de kosten van kinderopvang onder voorwaarden vergoedt. Een andere deel wordt vergoed middels een toeslag via de Belastingdienst. Wat resteert is een eigen bijdrage van de ouder afhankelijk van het inkomen en kinderopvangvoorziening. De gemeenten ontvangen hiervoor een vergoeding die aan het gemeentefonds wordt toegevoegd. De begrote bedragen bestaan uit programmakosten en bedrijfsvoeringskosten. Voor 2013 gaan wij uit van hetzelfde kostenniveau dan in 2012.

5.7.2 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de begroting worden geen bedragen begroot omdat er geen geldstromen zijn tussen de ISD en de gemeenten. Tot 2011 beoordeelde de ISD een aanvraag om kwijtschelding maar vanaf 2011 gebeurt dit door het Hefpunt. Hefpunt is het orgaan die belastingzaken voor waterschappen en gemeenten vaststelt en int. De klant kan nu via één formulier kwijtschelding voor zowel waterschapsbelasting als gemeentelijke belasting aanvragen. Ook de beoordeling van het verzoek is nu in één hand. In 2011 zal de uitvoering van de kwijtschelding door het Hefpunt worden

geëvalueerd. Zonodig zal de uitvoering worden heroverwogen. Tynaarlo heeft besloten om met ingang van 1 januari 2012 de uitvoering volledig bij Hefpunt neer te leggen. De aantallen voor 2013 zijn gebaseerd op de realisatie cijfers 2011.

Aantallen	Begroting 2012	Begroting 2013
Aa en Hunze	280	375
Assen	2.250	2.550
Tynaarlo	325	450
Totaal aantallen	2.855	3.375

5.7.3. Collectieve ziektekostenverzekering

Vanaf 2012 wordt het pakket voor de collectieve ziektekostenverzekering (bij Zilveren Kruis Achmea) uitgebreid. Het gaat hier om kosten die binnen het basispakket van de Zorgverzekeringswet niet meer vergoed worden. De belangrijkste hiervan is de eigen bijdrage voor behandeling en opname in een GGZ instelling. Ook de verhoging van het wettelijke eigen risico wordt in dit pakket gecompenseerd. Dit leidt tot een uitzetting van de gemeentelijke bijdrage in deze verzekering. Deels wordt dit gecompenseerd door nogmaals kritisch te kijken naar de verstrekkingen. Deels kan dit goedkoper, waarbij sober en doelmatig het uitgangspunt is.

In 2012 zullen we kijken of andere aanbieders van collectieve verzekeringen deze uitbreiding in het pakket ook opnemen. Ons doel is om in 2013 alle bijzondere bijstand i.v.m. kosten door ziekte in de collectieve ziektekostenverzekering te ondervangen. Bijzondere bijstand voor deze kosten is dan in principe niet meer mogelijk.

5.7.4. Bijzondere bijstand

Naast algemene bijstand bestaan er ook mogelijkheden om in aanmerking te komen voor gemaakte of nog te maken kosten in bijzondere omstandigheden. Dit kunnen kosten zijn als een eigen bijdrage voor thuiszorg of rechtsbijstand, medische kosten zoals van de dokter, ziekenhuis of psychotherapie, reiskosten. Eén van de voorwaarden is wel dat er geen andere uitkering of voorliggende voorziening is waaruit deze kosten vergoed kunnen worden. Om in aanmerking te komen voor deze regeling mogen klanten maximaal 120% van de bijstandsnorm ontvangen. Klanten van de ISD bieden wij de mogelijkheid om zich tegen ziektekosten te verzekeren, middels een collectieve ziektekostenverzekering. Het voordeel voor de klant is premiereductie en voor de gemeenten lagere kosten bijzondere bijstandskosten.

Bijzondere bijstand is een regeling die moeilijk valt te begroten. Het is vooraf niet in te schatten of inwoners vanuit ons werkgebied in bijzondere omstandigheden in 2013 verkeren waardoor de kosten ten laste van deze regeling komen. Jaarlijks wordt verondersteld dat de doelgroep wel zal zijn bereikt, maar door de economische omstandigheden in ons werkgebied blijkt de doelgroep toch nog jaarlijks toe te nemen. Toch menen wij voor het begroten van de jaarcijfers van 2013 uit te moeten gaan van de rekeningcijfers van 2011.

De kosten voor de collectieve ziektekostenverzekering zijn beïnvloedbare kosten, wettelijk zijn wij niet verplicht om onze klanten deze regeling aan te bieden.

5.7.5. Langdurigheidstoelage

Iemand tussen 21 en 65 jaar die drie jaar of langer een inkomen heeft tot 110% van de bijstandsnorm en slechts een bescheiden vermogen heeft kan in aanmerking komen voor een langdurigheidstoelage. Bij het vaststellen van de kosten gaan wij uit van de verstrekkingen in 2011 met daarbij een correctie als gevolg van de invoering van de 110% norm (was 120% op basis van gemeentelijk beleid).

5.7.6 Witgoedregeling

De regeling kent een vergoeding van één witgoedapparaat per jaar welke tenminste 5 jaar oud is en niet meer te repareren. Een witgoedapparaat is een koelkast, wasmachine, kookplaat of stofzuiger. Ingaande het jaar 2011 is de regeling voor inwoners van Aa en Hunze afgeschaft. In Tynaarlo komen alleen huishoudens met één of meer kinderen tot 18 jaar in aanmerking. In Assen geldt de regeling ook voor alleenstaanden en gezinnen zonder kinderen en wordt de regeling in natura uitgevoerd. De witgoedregeling gaat tot maximaal 110% van de bijstandsnorm.

Nu de cijfers over 2011 bekend zijn kunnen wij constateren dat er minder gebruik gemaakt wordt van de regeling als gedacht. De cijfers om die reden naar beneden bijgesteld. Voor Assen gaan wij in 2013 uit van 225 verstrekkingen en in Tynaarlo blijven wij uitgaan van 25 bij gemiddeld € 350 per verstrekking.

Overzicht financiële gevolgen aanverwante regelingen:

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012
Kinderopvang	18	26	20	6	101	187	100	87	12	23	15	8
Kwijtschelding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere bijstand	178	208	180	28	1.074	1.376	1.100	276	274	235	275	-40
Langdurigheidstoelage	68	75	70	5	568	625	580	45	99	120	100	20
Witgoedregeling	1	0	0	0	68	80	79	1	3	9	9	0
Totaal lasten	265	309	270	39	1.811	2.268	1.859	409	388	387	399	-12
Bijdrage Rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	265	309	270	39	1.811	2.268	1.859	409	388	387	399	-12
Totaal baten	265	309	270	39	1.811	2.268	1.859	409	388	387	399	-12
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ik wil inburgeren

6.1. Beleidsaandachtspunten

Het kabinet heeft besloten om fors te bezuinigen op de budgetten voor inburgering. Het kabinet blijft het inburgeren van nieuwkomers belangrijk vinden, maar verschuift de financiële verantwoordelijkheid van rijk naar inburgeraar zelf. De inburgeraar zal zelf de kosten van zijn of haar inburgeren moeten dragen. In 2011 is als gevolg hiervan het macrobudget met 100 miljoen teruggebracht, voor 2012 wordt dit verder teruggebracht met 175 miljoen om uiteindelijk in 2013 uit te komen op een verlaging van 235 miljoen.

Met de afbouw van het budget wordt de gemeenten wel financiële ruimte geboden om aangevane verplichtingen van 2010 te kunnen nakomen. Ook is er ruimte om de nog resterende groep inburgeringsplichtigen, dit zijn asielmigranten en geestelijke bedienaren, een aanbod te doen. Voor 2013 gaan wij uit van 15 inburgeringsplichtigen in Aa en Hunze, 65 in Assen en 10 in Tynaarlo.

Het budget voor 2013 is bepaald op basis van zogenaamde output-verdeelmaatstaven. Dit houdt in dat een gemeente meer budget ontvangt als de prestaties beter zijn. Voor de bepaling van de omvang van het budget voor 2013 worden de prestaties van de gemeente in 2013 gebruikt. De verwachting is dat het budget voor 2013 toereikend is om de kosten van inburgeringstrajecten te dekken voor verplichte inburgeraars en de lopende verplichtingen. Daarnaast biedt de meeneemregeling 2010 eventueel financiële ruimte.

Het participatiebudget kent een meeneemregeling. Het overschot op inburgering 2010 is niet specifiek voor dit beleidsterrein. Als gevolg van het ontschotten van het participatiebudget is het overschot ook beschikbaar voor re-integratie en educatie. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het educatiedeel van het Participatiebudget pas ingaande 2013 werkelijk is ontschot. Tot die tijd is dit deel bestemd voor volwasseneneducatie. Voor wat betreft het re-integratie- en inburgeringdeel van het Participatiebudget is in feite niet de hoogte van het budget bepalend voor de inzet van middelen maar het afgesproken beleid in dat jaar. Voor 2013 gaan wij uit van een taakstellend beleid waarbij het jaarbudget de grenzen aangeeft. Nu de voorlopige budgetten 2013 bekend zijn zijn de bedragen geactualiseerd op dit niveau.

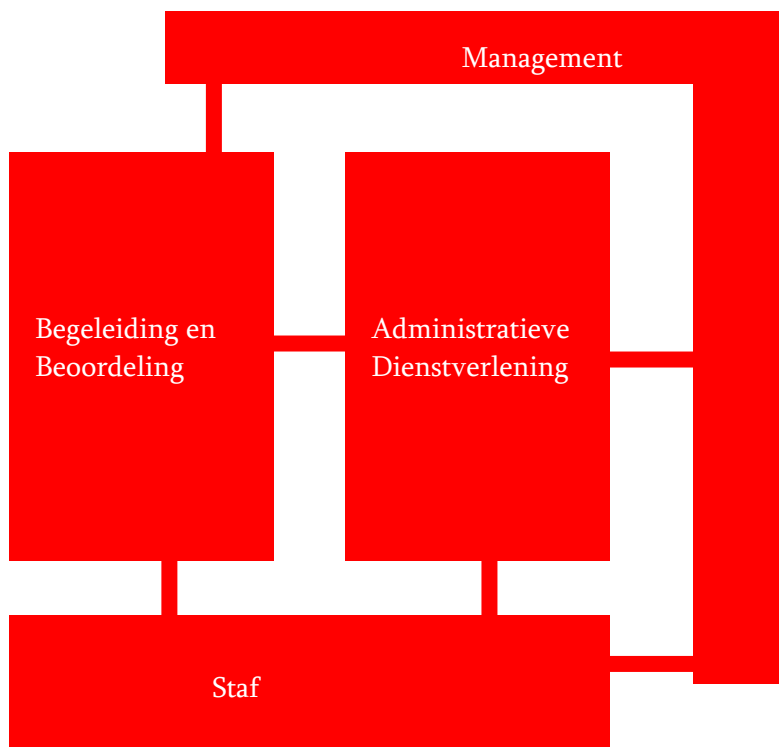
Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	verschil 2013-2012
Inburgering	84	53	24	29	575	395	182	213	115	45	21	24
Totaal lasten	84	53	24	29	575	395	182	213	115	45	21	24
Bijdrage rijk	69	53	24	-29	1.097	395	182	-213	138	45	21	-24
Bijdrage gemeente	15	0	0	0	-522	0	0	0	-23	0	0	0
Totaal baten	84	53	24	-29	575	395	182	-213	115	45	21	-24
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Organisatie

7.1 Organogram

Binnen de ISD is in 2008 vanuit de veranderende werkwijzen een nieuwe organisatiestructuur tot stand gekomen. We zijn en blijven een lerende organisatie waarin ontwikkeling en verandering normaal is.

Het organogram ziet er als volgt uit:

Begeleiding en Beoordeling

Deze unit heeft tot taak om de aanvraag van een uitkering te verwerken, de klant te begeleiden naar werk, participatie en een eigen onderneming.

Administratieve Dienstverlening

Deze unit verwerkt de administratieve afhandeling van alle uitkeringen (inclusief het incasso- en debiteurenbeleid), minimabeleid en organiseert de financiële administratie van Werkplein Baanzicht

Staf

De Staf is ondersteunend en adviserend aan alle bedrijfsactiviteiten binnen Werkplein Baanzicht.

Management

Het management is de dagelijkse leiding. De dagelijkse leiding initieert, coördineert en regisseert het strategisch en tactische beleid.

7.2 Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De paragraaf ontwikkelingen bedrijfsvoering gaat in op relevante ontwikkelingen op dit gebied voor de begroting 2013.

7.2.1. Zelfverantwoordelijke teams

In 2011 hebben alle teams middels een A3 jaarplan prestatieafspraken met het MT gemaakt. In 2013 zal het werken met prestatieafspraken verder invulling krijgen. Teams zijn zelf verantwoordelijk voor het behalen van de geformuleerde doelen en resultaten.

7.2.2. Administratieve lastenverlichting.

Wij blijven steeds bezig om onze processen slimmer in te richten waardoor enerzijds de klant voordelen heeft als het aanvragen om een voorziening vergemakkelijkt wordt en anderzijds de organisatie die daardoor kosten bespaart. De nieuwe werkwijze van Administratieve Dienstverlening waarvan het proces in 2010 werd ingevoerd begint nu z'n vruchten af te werpen en zal in 2013 verder geborgd worden.

Verder blijven wij bezig met het digitaliseren van processen. Het kader van klantgerichtheid is nu mogelijk dat de klant digitaal aanvraagt en door middel van DigiD ondertekent.

7.2.3. Samenwerking in Baanzicht

In de primaire begroting werd reeds aangegeven dat de reorganisatie binnen het UWV Werkbedrijf de integrale dienstverlening onder druk zou komen te staan. Inmiddels heeft de uitslag van de reorganisatie ertoe geleid dat het managementteam niet meer gevormd wordt door medewerkers van de ISD en het UWV Werkbedrijf. In 2013 wordt verder vorm gegeven hoe de huidige teams de dienstverlening naar de klant zo optimaal mogelijk vorm gaan geven nu de integrale samenwerking is beëindigd.

7.3 Bedrijfsvoeringsbegroting

Onderdeel	bedragen * € 1.000	Rekening 2011 excl. btw	Begroting 2012 excl. btw	Begroting 2013 excl. Btw	Vershil 2012- 2013
Personeelskosten		7.238	6.930	6.930	0
Beheerskosten		2.232	2.844	2.883	39
Taakstelling			-250	-500	-250
Totaal		9.470	9.524	9.313	-211
Dekking elders		-831	-206	-206	0
Totale kosten bedrijfsvoering voor gemeenten		8.639	9.318	9.107	-211

De bedrijfsvoeringsbegroting is opgesteld volgens de kaders van het bestuur van de ISD. Het bestuur van de ISD heeft in 2010 een bezuiniging aangekondigd van in totaal € 1.000.000,- voor de komende vier jaar. Ingangsdatum van de bezuiniging is het jaar 2011. Uitgangspunt van de bezuiniging is de conceptbegroting 2011 zoals deze in april 2010 is gepresenteerd. In totaal gaat het om 10% van de totale bedrijfsvoeringsbegroting. Aansluitend hierop hebben ook alle deelnemende gemeenten hiermee ingestemd. De taakstelling staat los van eventuele formatieve effecten als gevolg van stijgende – of dalende klantenaantallen. Cao effecten, voor 2013 gaat het om een bedrag van € 277.000,-, worden binnen de begroting opgevangen en niet doorberekend naar de gemeenten. Op de Overige bedrijfsvoeringskosten is ten opzichte van 2012 een

prijnsindexatie toegepast van 1,4%, conform de opgave van gemeente Assen. Als gevolg hiervan stijgen de uitgaven in totaal met € 39.000,=.

7.3.1. Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt berekend:

Onderdeel bedragen * € 1.000	Opbouw begroting 2013
Personeelskosten 2012	6.930
Cao effecten	0
Personeelskosten	6.930

De personeelskosten bedragen in totaal ruim € 7.2 mln. Bij het berekenen van de salariskosten is het jaar 2012 als basis genomen. Op basis daarvan wordt de loonkosten systematiek gehanteerd. Dat betekent dat het totale budget voor personeelskosten wordt geïndexeerd op basis van de richtlijnen die wij van de gemeente Assen ontvangen Voor 2013 gaat het om een looneffect van € 277.000,=. Dit looneffect is door de gemeente Assen als volgt aangegeven: aanname structurele aanpassing in 2011 met 2% ten opzichte van het salarisniveau februari 2011 en een optrekking ABP herstellpremie met 1%. Aanne structurele salarisaanpassing 2013 met 1%. Totale verhoging salarisniveau 2013 komt daardoor op 4%;

7.3.2. Overige bedrijfsvoeringskosten

De overige bedrijfsvoeringskosten zijn met € 39.000,- toegenomen ten opzichte van de begroting 2011 als gevolg van toepassing van de prijsindexatie van 1,4% volgens de begrotingsrichtlijnen van de gemeenten Assen.

De overig bedrijfsvoeringskosten bestaan onder andere uit facilitaire kosten, ICT kosten en representatiekosten en studiekosten die de organisatie maakt.

In 2011 heeft het bestuur het nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Assen goedgekeurd. Op basis hiervan worden een aantal van bovenstaande diensten ingekocht bij de gemeente Assen.

7.3.3. Externe financiering loonkosten

Conform de voorgaande jaren wordt een deel van de loonkosten uit andere bronnen gefinancierd Het gaat hier om bijvoorbeeld het participatiebudget, ESF subsidies en extra middelen vanuit Rijk of gemeenten voor bijzondere projecten. Door het opdrogen van het participatiebudget is de externe financiering beperkt en de verwachting is dat voor 2012 uit dit budget niets kan worden gefinancierd. Op basis van gemaakte afspraken met betrekking tot het toekomst loket en de doorloop van het project LeerWerk loket verwachten wij de externe financiering van loonkosten op hetzelfde niveau als 2012 te kunnen houden.

7.3.4. Taakstelling 2013 e.v.

In opdracht van het bestuur van de ISD is er in het eerste kwartaal een doorlichting geweest van de bedrijfsvoering door een extern bureau. Doelstelling was om te kijken waar en hoe de resterende taakstelling van € 500.000,= gerealiseerd kan worden en of er daarnaast nog aanvullende besparingen op de bedrijfsvoering mogelijk zijn. Het rapport geeft een aantal richtingen aan waarin dat gevonden kan worden en geeft in ieder geval de mogelijkheid om genoemde taakstelling voor de jaren 2013 en 2014 te realiseren. De bevindingen van het rapport

richten zich op: procesoptimalisatie, operationele aansturing en inkoop van diensten van de gemeente Assen. Op het moment van de totstandkoming van deze begroting zijn door zowel dienst als bestuur nog geen expliciete keuzes gemaakt waar de besparingen plaats zullen vinden. Hierover wordt u later separaat geïnformeerd.

7.3.5. Verdeling bedrijfsvoeringskosten ISD

De verdeling van de bedrijfsvoeringskosten vindt plaats op basis van een verdeelsleutel. Deze sleutel is in 2008 door het bestuur vastgesteld op de verdeling van de begroting 2008. Op basis van deze uitspraak en de geringe verschillen indien wij nieuwe wegingen maken, stellen wij voor deze verdeling te blijven hanteren. Voor de begroting 2012 is dan ook uitgegaan van de percentages van 2008.

	Aa en Hunze	Assen	Tynaarlo	Totaal
bijdrage percentage	10,49	77,65	11,86	100,00

Op basis van het berekende bijdrage percentage per gemeente is de doorberekening van de bedrijfsvoeringskosten. Ten opzichte van de primaire begroting heeft er een financiële verschuiving plaats gevonden. Door beperking van de externe financiering zijn de personeelskosten met gelijke trend naar beneden bijgesteld om de verlaging binnen de eigen formatie op te vangen zodat uiteindelijk de gemeentelijke bijdrage op het niveau van de primaire begroting uitkomt.

Bedragen * € 1.000	Aa en Hunze				Assen				Tynaarlo			
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012-2013	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012-2013	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012-2013
Lasten	988	1.058	1.036	22	7.322	7.830	7.665	165	1.177	1.196	1.171	25
Btw	52	59	59	0	384	434	434	0	59	66	66	0
Totale lasten ex.btw	936	999	977	22	6.938	7.396	7.232	164	1.118	1.130	1.105	25
Baten	16	22	22	0	508	160	160	0	132	24	24	0
Bijdrage gemeente	920	978	955	23	6.430	7.236	7.072	164	986	1.105	1.080	25
Totale baten ex.btw	936	999	977	22	6.938	7.396	7.232	164	1.118	1.130	1.105	25
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7.3.5.1. BTW per programma-onderdeel

BTW (bedragen * € 1.000)	Aa en Hunze	Assen	Tynaarlo	Totaal
Inkomenswaarborg	13	58	10	81
Activering en uitstroom	50	275	30	355
Wet Inburgering	0	0	0	0
Kinderopvang	1	3	1	5
Bedrijfsvoering	59	434	66	559
Totaal	123	770	107	1.000

7.4. Handhaving

De kern van het hoogwaardig handhaven is dat klanten zoveel mogelijk vrijwillig de wet naleven. Het doel is om spontane nalevingbereidheid van (potentiële) klanten te bevorderen. In een ideale situatie verstrekt de klant zelf tijdig de volledige en juiste gegevens op basis waarvan de ISD het recht op uitkering kan bepalen. Als deze ideale situatie niet optreedt, zal de organisatie waar nodig actief moeten controleren en sanctioneren. Vanuit dit vertrekpunt zullen de medewerkers van de unit handhaving 75% van hun tijd bezig zijn met controle en preventiewerkzaamheden, de resterende tijd vullen ze met opsporingsactiviteiten. De kosten van het product Handhaving hebben uitsluitend betrekking op loonkosten.

8. Financiële overzichten

Totale begroting ISD

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2012-2013
Inkomenswaarborg				
WWB	25.935	26.681	0	26.681
WWB jongeren	4.593	4.249	0	4.249
Ioaw	986	996	0	996
Ioaz	154	143	0	143
Bbz starters	120	207	0	207
Wwik	202	0	0	0
BUIG	0	0	32.570	-32.570
Bijzondere Bijstand	1.540	1.819	1.555	264
Langdurigheidstoeslag	735	820	750	70
Meedoen	558	500	496	4
Witgoedregeling	72	89	87	2
Kwijtschelding gem. belastingen	0	0	0	0
Subtotaal	34.881	35.506	35.460	46
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	7.557	5.407	5.692	-285
Bbz gevestigden	2.811	2.697	2.811	-114
Subtotaal	10.368	8.104	8.503	-399
Wet Inburgering	820	493	227	266
Kinderopvang	131	236	135	101
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	9.000	9.525	9.313	212
Totale lasten	55.200	53.864	53.638	226

Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013-2012
Inkomenswaarborg				
BUIG budget Rijk	25.274	27.299	25.341	-1.958
Debiteuren	948	1.155	1.155	0
gemeentelijke bijdrage BUIG	7.006	5.229	5.346	117
Inkomenswaarborg subt	33.228	33.683	31.842	-1.841
Bijzondere Bijstand	1.887	2.070	1.856	214
Langdurigheidstoelage	5.165	5.356	5.434	-78
Meedoen	558	500	496	4
Witgoedregeling	72	89	87	2
Kwijtschelding gem. belastingen	0	0	0	0
Subtotaal	34.882	35.505	35.457	48
Saldo baten minus lasten	1	-1	-2	1
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	8.689	5.407	5.692	-285
Bbz gevestigden	2.844	2.697	2.811	-114
Subtotaal	11.533	8.104	8.503	-399
Saldo baten minus lasten	1.165	0	0	0
Saldo	1.165	0	0	0
Wet Inburgering	1.324	493	227	266
Kinderopvang	131	236	135	101
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	9.000	9.525	9.313	212
				0
Totale baten	56.870	53.863	53.635	228
Totale baten minus totale lasten	1.670	-1	-2	1
Saldo	1.670	-1	-2	0

Meerjarenraming ISD totaal

In onderstaande meerjarenraming gaan wij uit van een dalende tendens met betrekking tot ons klantenaantal WWB. Voor de jaren 2014 en 2015 een daling van 5% WWB. Aan de budgetkant ramen wij een daling van 8% van de budgetten van het ministerie voor 2014 en 5% voor de jaren daarna en een daling van € 250.000,- op de bedrijfsvoering in 2013 en 2014. Naast de bezuinigingstaakstelling hebben wij de bedrijfsvoering verlaagd met 3% van de loonsom van de teams met klantcontact, als gevolg van het dalend aantal klanten.

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomenswaarborg				
WWB	0	0	0	0
WWB jongeren	0	0	0	0
Ioaw	0	0	0	0
Ioaz	0	0	0	0
Bbz starters	0	0	0	0
Wwik	0	0	0	0
BUIG	32.570	30.689	29.155	27.697
Bijzondere Bijstand	1.555	1.555	1.555	1.555
Langdurigheidstoeslag	750	750	750	750
Meedoen	496	496	496	496
Witgoedregeling	87	87	87	87
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	35.458	33.577	32.043	30.585
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	5.692	5.237	4.975	4.726
Bbz gevestigden	2.811	2.811	2.811	2.811
Subtotaal	8.503	8.048	7.786	7.537
Wet Inburgering	227	75	0	0
Kinderopvang	135	135	135	135
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	9.313	9.063	8.814	8.814
Totale lasten	53.636	50.898	48.777	47.071

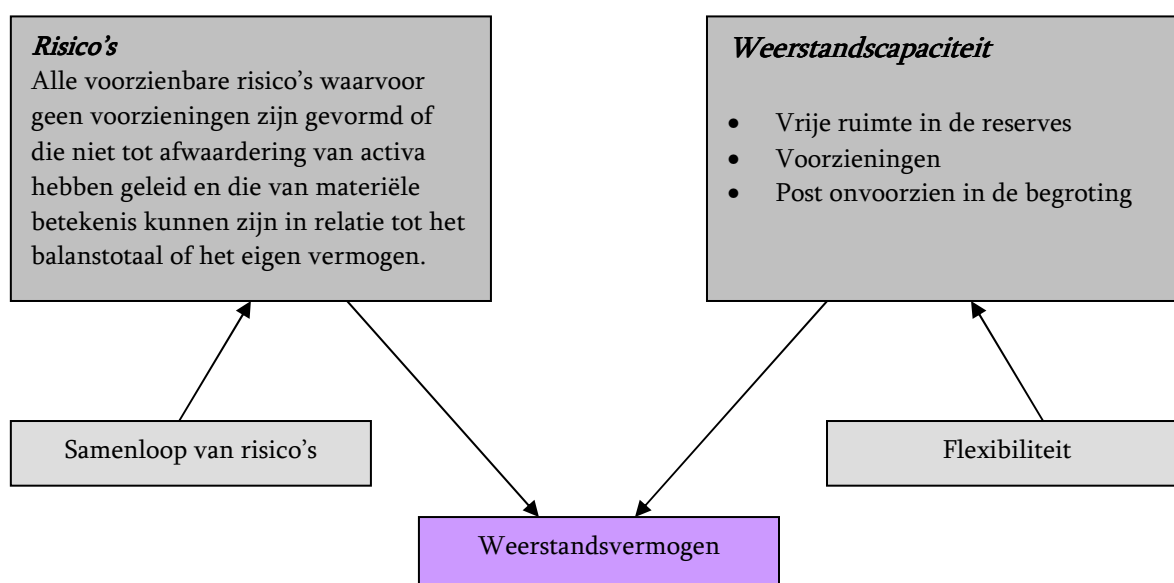
Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomenswaarborg				
Buigbudget Rijk	29.399	27.047	25.695	24.410
Bijstandsdebiteuren	1.305	1.305	1.305	1.305
Bijzondere Bijstand	1.856	1.856	1.856	1.856
Langdurigheidstoeslag	750	750	750	750
Meedoen	496	496	496	496
Witgoedregeling	87	87	87	87
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	33.893	31.541	30.189	28.904
Saldo baten minus lasten	-1.565	-2.036	-1.854	-1.681
Bijdrage gemeente	1.565	2.036	1.854	1.681
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	5.692	5.237	4.975	4.726
Bbz gevestigden	2.811	2.811	2.811	2.811
Subtotaal	8.503	8.048	7.786	7.537
Saldo baten minus lasten	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Wet Inburgering	227	75	0	0
Kinderopvang	135	135	135	135
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	9.313	9.063	8.814	8.814
Totale baten	52.071	48.862	46.923	45.390
Totale baten minus totale lasten	-1.565	-2.036	-1.855	-1.681
Totale bijdrage gemeente	1.565	2.036	1.855	1.681
Saldo	0	0	0	0

9. Verplichte paragrafen

Volgens het besluit begroting en verantwoording (BBV) voor gemeenten en provincies dienen een aantal verplichte paragrafen opgenomen te worden in zowel de begroting als de jaarrekening. Voor de ISD gaat het om: bedrijfsvoering, weerstandsvermogen met risicoparagraaf en financiering. De BBV paragrafen onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen, lokale heffingen en grondgebied zijn niet van toepassing.

Schematisch kan de samenhang tussen risico's, weerstandsvermogen en reserves/voorzieningen als volgt worden weergegeven:

9.1. Risicoparagraaf

Hieronder een inventarisatie van de risicogebieden relevant voor de beleidsuitvoering en de financiële positie van de ISD. Daarnaast een risico analyse op de specifieke producten.

9.1.1. Klantenaantallen

Voor wat betreft de WWB is voor het opstellen van de primaire begroting 2013 uitgegaan van de aantallen van de begroting 2012. De klantontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en informeren de drie deelnemende gemeenten periodiek hieromtrent door middel van de monitoring WWB.

Naast de klantontwikkelingen is het van essentieel belang dat de uitkeringskosten zo laag mogelijk zijn. De ISD probeert deze zo laag mogelijk te houden, door nu al zoveel mogelijk klanten met het principe van loonwaarde aan de slag te krijgen. Dat betekent dat klanten gedeeltelijk een inkomen ontvangen waardoor de uitkeringskosten per klant zo laag mogelijk zijn. Het project Mien Werk en ook Werkpunt zijn geschoeid op deze gedachte. Wij proberen dan ook zoveel mogelijk werkgevers, vooral uit de MKB, te interesseren voor deze insteek. Een mogelijk risico is dan ook dat wij er niet in slagen om die werkgevers aan ons te binden. De eerste ervaringen hierin zijn

overigens positief. Mocht het echter niet lukken om klanten gedeeltelijk aan de slag te krijgen, dan lopen we een direct risico op de uitkeringskosten.

9.1.2. Risicogebieden bedrijfsvoering

De doorlichting door een extern bureau laat zien dat bezuinigen bij de ISD mogelijk is, maar dat deze een directe relatie hebben met gemeentelijke beleidskeuzes. Uit deze doorlichting komt verder naar voren dat de nog openstaande taakstelling voor de jaren 2013 en 2014 gerealiseerd kan worden door te sturen op productie, procesoptimalisatie en de inkoop via de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Assen. Overigens zal deze laatste besparing direct van invloed zijn op de begroting van de gemeente Assen. Aanvullende bezuinigingen kunnen alleen gerealiseerd worden als gemeenten gaan ingrijpen op het sociaal beleid.

Een ander risico voor de bedrijfsvoering zijn de sterke volume schommelingen. Deze effecten mogen sinds twee jaar niet meer meegenomen worden in de begroting van de ISD. Met andere woorden, in deze conjunctureel slechte tijd met een hoge werkloosheid en bijstandsklantenaantal, wordt dit door het bestuur niet gecompenseerd door een hoger aantal medewerkers. De ISD heeft hierdoor de caseload van medewerkers van het team Inkomen moeten verhogen van 150 naar 175 klanten. Een verdere verhoging zal mogelijk ten koste gaan van de kwaliteit van dienstverlening.

Naast nieuwe wettelijke taken heeft ook nieuw of gewijzigd gemeentelijke beleid invloed op de formatie. De afgelopen jaren hebben wij dit gemerkt bij de uitvoering van de meedoen-regelingen.

In de begroting is geen voorziening opgenomen van kosten van ontslagvergoedingen opgenomen. Er is een risico dat na dienstbeëindiging van tijdelijk personeel er WW verplichtingen ontstaan. Om dit risico enigszins te beperken hebben wij ons als werkgever een inspanningsverplichting opgelegd om de (ex) werknemer van werk naar werk te begeleiden.

Er is wel een bedrag opgenomen voor kosten van voormalig personeel. Deze kosten zijn ontstaan doordat er personeel (gedeeltelijk) vervroegd is uitgetreden. Er zijn ook een aantal medewerkers dat hun levensloop inzet om vervroegd te kunnen stoppen met werken. Onduidelijk is welke kosten dit voor ons als werkgever met zich meebrengt en de bedragen die wij hiervoor mee hebben genomen kunnen uiteindelijk daardoor onvoldoende blijken.

Voor het berekenen van de loonkosten hanteren wij het systeem van loonsombudgettering. De verwachte salariskosten worden berekend naar functieschaal met anciënniteit 11. Omdat veel personeel reeds in de uitloopschaal zit, lopen wij het risico dat de totale werkelijke kosten hoger uit zullen vallen. Door bij de flexibele budgetten te investeren in personeel vanuit onze eigen klantenbestanden, door middel van eigen opleidingstrajecten, de inzet van leer-werk banen zijn wij tot dusver in staat geweest om hier voordelen te behalen.

9.1.3. Financieringsystematiek Inkomensdeel

Het Ministerie van SZW had met de gemeenten een meerjarig budget voor het I-deel voor de periode 2008 tot en met 2011 afgesproken waarbij het budget naar boven of naar beneden werd bijgesteld als een bandbreedte was overschreden. Vanaf 2012 ligt er geen afspraak meer met het Ministerie daardoor is het onduidelijk hoe het budget voor Inkomensvoorziening wordt bepaald en hoe de verwachte financiële voordelen van de voorgenomen beleidswijzigingen daarin verwerkt zullen worden.

Door invoering van de wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (wet BUIG) ingaande 1 januari 2010 is financieel risico voor de gemeente gestegen omdat er geen declaratiemogelijkheid meer is om de daadwerkelijke kosten vergoed te krijgen van het rijk. De afzonderlijke geldstromen tussen het rijk en gemeenten zijn nu gebundeld in één geldstroom t.w. het I-deel. De afzonderlijke stromen als de Ioaw, Ioaz, WWIK en de Bbz (gedeeltelijk) zijn vervallen en krijgen de gemeenten meer ruimte om hun eigen beleid te voeren. Het risico, dat het I-deel ontoereikend is om de uitkeringskosten te dekken, hiermee is toegenomen.

Om de financiële risico's voor de gemeenten te beperken bestaat er de mogelijkheid om een incidentele aanvullen uitkering (IAU) of een meerjarig aanvullende uitkering (MAU) aan te vragen. Voor 2013 verwachten wij dat de gemeenten Aa en Hunze en Assen niet in aanmerking komen voor een IAU en MAU aanvraag. De specifieke situatie met betrekking tot de gemeente Tynaarlo voor dat jaar en de jaren daarna is nog onduidelijk. De gemeente zit momenteel in een bezwaarprocedure met betrekking tot de IAU aanvraag 2011. De uitkomst daarvan is op het moment van presenteren van de begroting 2013 nog onduidelijk. Gezien eerdere toezeggingen vanuit het ministerie gaan wij er echter vanuit dat Tynaarlo, onverminderd een beroep zal mogen doen op deze regeling.

9.1.4. Re-integratiebudget

Het re-integratiebudget maakt tezamen met het inburgeringsbudget en het budget voor volwasseneducatie het Participatiebudget. Tot het jaar 2013 moeten de middelen voor volwasseneducatie besteed worden bij de Regionale Opleidingscentra (ROC). De middelen voor re-integratie en inburgering zijn ontschot. Hierdoor is niet de hoogte van de budget voor re-integratie of inburgering, maar het vastgestelde beleid in een jaar is bepalend voor uitgaven uit het Participatiebudget.

Het macrobudget 2013 en de jaren daarna ligt ongeveer op het niveau van 2012. Echter over de toekomst, mogelijke verdere ontschotting van budgetten door samenvoeging van BUIG budget en Re-integratie budget is momenteel veel onduidelijk.

De beschikbare middelen voor inburgering worden tussen 2012 en 2014 teruggebracht naar nul euro. Deze maatregel vormt voor de gemeenten een risico omdat er alleen ruimte is om de trajecten voor verplichte inburgeraars te financieren. Landelijk wordt extra druk op de gemeenten gelegd om meer statushouders te huisvesten binnen de gemeente. De statushouders vallen onder de categorie verplichte inburgeraars. Deze groei van statushouders kan leiden dat het budget niet toereikend is.

De regeling kent het doorschuiven van het in een jaar niet benutte deel van het Participatiebudget van maximaal 25% van dit jaarbudget. Met het geslonken budget ligt het niet in de lijn der verwachtingen dat het percentage van 25 gehaald zal worden maar het blijft een risico.

9.1.5. Wet Dwangsom

Op 1 oktober 2009 is de wet 'dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' in werking getreden. Met deze wet komt de Overheid tegemoet aan de wens van de klant om zo snel mogelijk de beslissing te weten op een aanvraag. Een overheid die niet tijdig beslist overschrijdt de beslistermijn. Hiervoor geldt een redelijke termijn of is een termijn in de wet geregeld. Als de Overheid de termijn overschrijdt kan de burger een brief sturen naar het bestuursorgaan waar hij of zij de aanvraag heeft ingediend. Deze overheid heeft dan nog twee weken de tijd om een beslissing voor de klant te nemen. Als dit niet gebeurt begint de dwangsom automatisch te lopen

en kan de burger gelijk beroep instellen zonder eerst in bezwaar te gaan. De dwangsom kan oplopen tot € 1260,- in maximaal 42 dagen. Er is dus een financieel risico als een aanvraag om een uitkering niet tijdig wordt afgehandeld. De regeling geldt voor alle overheidsorganen.

9.2. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de ISD is beperkt tot de reserve bedrijfsvoering welke in de volgende paragraaf wordt besproken.

9.2.2.1. Reserve Bedrijfsvoering

Op begrotingsniveau neemt de ISD geen bijdrage mee ten behoeve van de voeding van het weerstandsvermogen. Wij zullen alleen een storting in deze reserve doen als wij een positief exploitatieresultaat behalen op dit onderdeel. De bedrijfsvoeringsreserve is gemaximeerd tot 5% van de totale bedrijfsvoeringsbegroting. Deze neerwaartse bijstelling van het percentage is gebaseerd op de in 2007 uitgevoerde evaluatie van de ISD. De afgelopen jaren heeft de ISD geen storting en onttrekking gedaan in deze reserve. De huidige omvang wordt voldoende geacht om mogelijke risico's in de bedrijfsvoering te financieren.

9.2.2.2. Voorziening Bijstandsdebiteuren

De ISD scoort hoog op het gebied van de inning van onterecht verstrekte gelden vanuit door ons uitgevoerde wettelijke regelingen. De voorziening voor bijstandsdebiteuren wordt gevuld door stortingen. Daarom is het percentage in 2011 bij vaststelling van de jaarrekening verder naar beneden bijgesteld en bedraagt momenteel 13% van het uitstaande saldo. Om de inningsrisico's te minimaliseren wordt jaarlijks bekeken of er onttrekkingen nodig zijn uit de voorziening voor bijstandsdebiteuren.

9.2.2.3. Overige producten

Ten aanzien van de overige producten geldt dat reserves en voorzieningen voor deze onderdelen bij de deelnemende gemeenten zijn ondergebracht. Hierbij moet opgemerkt worden dat alle gelden in het kader van het WWB werkdeel en de Wet Inburgering geormerkte gelden zijn en beschikbaar moeten blijven voor de doelgroep vanuit bovenstaande wettelijke regelingen. Omdat de ISD verantwoordelijk is voor de verantwoording richting het Ministerie moeten alle uitgaven via de ISD lopen.

9.3. Financiering

9.3.2.1. Risicobeheer

Risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's, te weten: het kasgeldlimiet, renterisico en kredietrisico.

9.3.2.2. Kasgeldlimiet

Verwachting is dat het kasgeldlimiet voor 2013 niet wordt overschreden.

9.3.2.3. Renterisico

Met de BNG is een overeenkomst afgesloten dat tot het kredietlimiet van € 4.961.000,-- een 1 maands-Euribor basisrente, verhoogd met een spread van 0,35 %, rente in rekening wordt gebracht. Voor een tegoed op de rekening courant geld geen limiet en wordt een 1 maands-Euribor basisrente vergoed minus 0,25 %. De verwachting is dat in 2013 geen leningen zullen worden aangetrokken. Verder zullen er geen beleggingen plaats vinden. Rente risico is dus

minimaal. Verwachting is dat het rentepercentage iets gaat stijgen, dit is gunstig voor de rentebaten.

9.3.2.4. Kredietrisico

Indien er gelden worden uitgezet dan zal dit gebeuren bij instellingen met minimaal een dubbele A rating.

9.3.2.5. Treasury

Het beleid van de ISD voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het 'treasurystatuut Intergemeentelijke Sociale Dienst Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo' welke begin 2010 is aangepast n.a.v. wijzigingen in de wet FIDO. Daarbij is rekening gehouden met de meting en beoordeling van het renterisico. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het renterisico op korte termijn en lange termijn. Voor de beheersing van het renterisico op de lange termijn hanteert de Wet FIDO een renterisiconorm. Voor de beheersing van het renterisico op korte termijn hanteert de Wet FIDO een kasgeldlimiet. De financiering omvat het aantrekken van de benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Sinds de oprichting van de ISD in 2005 heeft de organisatie altijd correct voldaan aan de renterisiconorm en de kasgeldlimiet, dit zal ook voor 2013 het geval zijn.

9.3.2.6. Leningen

In oktober 2005 zijn twee leningen afgesloten ter financiering van de kosten voor verbouwing en inrichting van het kantoorpand. Hier is de gulden financieringsregel toegepast om de looptijd van de lening parallel te laten lopen met de afschrijvingstermijn van de investeringen. Het was in 2005 een gunstig klimaat op rentegebied om leningen voor een langere periode aan te trekken. De verwachting is dat in 2013 geen nieuwe leningen worden aangegaan.

9.3.2.7. Kasbeheer

Kasbeheer is een deelfunctie van treasury en omvat het beheer van de geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi en liquiditeitsposities tot twee jaren.

9.3.2.8. Geldstromen

De kasstromen zijn onder te verdelen in onzekere en zekere stromen. De meeste kasstromen hebben een zeker karakter namelijk de te ontvangen subsidies van het rijk en de bevoorschotting van de gemeenten. Onzeker is de binnenkomende geldstroom van de debiteurenontvangsten. Goede incasso maatregelen zijn verder ontwikkeld. De uitgaven van uitkeringen en belastingen en kosten uitstroomtrajecten zijn aan de hand van cliëntaantallen goed te voorspellen en de personele lasten zijn stabiel.

9.3.2.9. Saldobeheer

Het saldobeheer is eenvoudig doordat er nog wordt gewerkt met één bankrekening. Het streven is om een creditsaldo op betaalrekening aan te houden. Hiervoor moet het uitgavenpatroon parallel of later worden gevaluteerd dan de inkomsten.

9.3.2.10. Administratieve organisatie en interne controle

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden omtrent de administratieve organisatie en de interne controle zijn vastgelegd in het treasury statuut. Voor wat betreft de informatievoorziening zal in de kwartaalmarap de noodzakelijke treasury gegevens worden weergegeven. Om een zo nauwkeurig mogelijk prognoses te maken van de toekomstige liquiditeitspositie van de organisatie voor een bepaald periode is in 2009 een liquiditeitsplanning geïmplementeerd. Hiervoor is een

adequate informatievoorziening vanuit de organisatie noodzakelijk. De interne controle is daarnaast de borging voor de rechtmatigheid en kwaliteit van alle door de ISD genomen besluiten.

10. Bijlage 1: Overzicht gemeente Aa en Hunze

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013- 2012
Inkomenswaarborg				
WWB	2.933	3.059		-3.059
WWB jongeren	383	381		-381
Ioaw	185	195		-195
Ioaz	102	86		-86
Bbz starters	10	28		-28
Wwik	-	-		0
BUIG	-	-	3.630	3.630
Bijzondere Bijstand	178	208	180	-28
Langdurigheidstoeslag	68	75	70	-5
Meedoen	39	30	36	6
Kindervakantieweken	-	-	-	0
Witgoedregeling	1	-	0	0
Kwijtschelding gem. belastingen	-	-	-	0
Subtotaal	3.899	4.063	3.916	-146
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	803	617	650	33
Bbz gevestigden	240	525	240	-285
Subtotaal	1.043	1.142	890	-252
Wet Inburgering	89	53	24	-29
Kinderopvang	18	26	20	-6
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	935	999	977	-22
Totale lasten	5.984	6.283	5.827	-455

Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013- 2012
Inkomenswaarborg				
BUIG budget Rijk	3.085	3.425	3.432	7
Debiteuren	120	120	120	0
gemeentelijke bijdrage BUIG	408	205	76	-129
Inkomenswaarborg subt	3.613	3.750	3.628	-122
Bijzondere Bijstand	178	208	180	-28
Langdurigheidstoeslag	68	75	70	-5
Meedoen	39	30	36	6
Witgoedregeling	1	0	0	0
Kwijtschelding gem. belastingen	-	-	0	0
Subtotaal	3.899	4.063	3.914	-149
Saldo baten minus lasten	0	0	-2	-2
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	918	617	650	33
Bbz gevestigden	273	525	240	-285
Subtotaal	1.191	1.142	890	-252
Saldo baten minus lasten	148	0	0	0
Saldo	148	0	0	0
Wet Inburgering	71	53	24	-29
Kinderopvang	18	26	20	-6
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	935	999	977	-22
Totale baten	6.114	6.283	5.825	-458
Totale baten minus totale lasten	130	0	-2	-3
Saldo	130	0	-2	-3

Overzicht van lasten en baten in 2013

Bedragen * € 1.000	lasten	externe baten/ baten rijk	saldo	debiteuren	subtotaal	IAU/ MAU- bijdrage	bijdrage gemeente	eindsaldo
WWB	0							
WWB jongeren	0							
IOAW	0							
IOAZ	0							
Bbz starters	0							
Wwik	0							
BUIG	3.630							
Subtotaal	3.630	3.432	-198	120	-78	0	78	0
Bijzondere bijstand	180		-180		-180		180	0
Langdurigheidstoelage	70		-70		-70		70	0
Meedoen	36		-36		-36		36	0
Witgoedregeling	0		0		0		0	0
Kwijtschelding gem.bel	0		0		0		0	0
WWB Werkdeel	650	650	0		0		0	0
Bbz gevestigden	240	273	33		33		-33	0
Wet Inburgering	24	24	0		0		0	0
Kinderopvang	20		-20		-20		20	0
Bedrijfsvoering	977	22	-955		-955		955	0
Totaal	5.827	4.401	-1.426	120	-1.306	0	1.306	0

Meerjarenraming gemeente Aa en Hunze

In onderstaande meerjarenraming gaan wij uit van een dalende tendens met betrekking tot ons klantenaantal WWB. Voor de jaren 2014 en 2015 een daling van 5% WWB. Aan de budgetkant ramen wij een daling van 8% van de budgetten van het ministerie voor 2014 en 5% voor de jaren daarna en een daling van € 250.000,- op de bedrijfsvoering in 2013 en 2014. Naast de bezuinigingstaakstelling hebben wij de bedrijfsvoering verlaagd met 3% van de loonsom van de teams met klantcontact, als gevolg van het dalend aantal klanten.

Lasten

Beheersproduct	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen * € 1.000	2013	2014	2015	2016
Inkomenswaarborg				
WWB	0	0	0	0
WWB jongeren	0	0	0	0
Ioaw	0	0	0	0
Ioaz	0	0	0	0
Bbz starters	0	0	0	0
Wwik	0	0	0	0
BUIG	3.630	3.340	3.173	3.014
Bijzondere Bijstand	180	180	180	180
Langdurigheidstoelage	70	70	70	70
Meedoen	36	36	36	36
Witgoedregeling	0	0	0	0
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	3.916	3.625	3.458	3.300
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	650	598	568	540
Bbz gevestigden	240	240	240	240
Subtotaal	890	838	808	780
Wet Inburgering	24	8	0	0
Kinderopvang	20	20	20	20
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	977	951	925	925
Totale lasten	5.827	5.442	5.211	5.024

Baten

Beheersproduct	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen * € 1.000	2013	2014	2015	2016
Inkomenswaarborg				
BUIGBudget Rijk	3.432	3.157	3.000	2.850
Bijstandsdebiteuren	120	120	120	120
Bijzondere Bijstand	180	180	180	180
Langdurigheidstoelage	70	70	70	70
Meedoen	36	36	36	36
Witgoedregeling	0	0	0	0
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	3.838	3.563	3.405	3.255
Saldo baten minus lasten	-78	-62	-53	-44
Bijdrage gemeente	78	62	53	44
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	650	598	568	540
Bbz gevestigden	240	240	240	240
Subtotaal	890	838	808	780
Saldo baten minus lasten	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Wet Inburgering	24	8	0	0
Kinderopvang	20	20	20	20
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	977	951	925	925
Totale baten	5.749	5.380	5.158	4.980
Totale baten minus totale lasten	-78	-62	-53	-44
Totale bijdrage gemeente	78	62	53	44
Saldo	0	0	0	0

11. Bijlage 2: Overzicht gemeente Assen

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013 2012
Inkomenswaarborg				
WWB	19.371	19.787		-19.787
WWB jongeren	3.624	3.406		-3.406
Ioaw	535	523		-523
Ioaz	20	20		-20
Bbz starters	96	135		-135
Wwik	202	0		0
BUIG	0	0	24.156	24.156
Bijzondere Bijstand	1.074	1.376	1.100	-276
Langdurigheidstoelage	568	625	580	-45
Meedoen	438	364	383	19
Witgoedregeling	68	80	79	-1
Kwijtschelding gem. belastingen	0	0	0	0
Subtotaal	25.996	26.316	26.299	-18
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	5.982	4.233	4.456	223
Bbz gevestigden	1.898	1.914	1.898	-16
Subtotaal	7.880	6.147	6.354	207
Wet Inburgering	616	395	182	-213
Kinderopvang	101	187	100	-87
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	6.938	7.396	7.232	-164
Totale lasten	41.531	40.442	40.166	-276

Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013 2012
Inkomenswaarborg				
BUIG budget Rijk	20.178	21.862	21.909	47
Debiteuren	828	1.035	1.035	0
gemeentelijke bijdrage BUIG	2.843	974	1.212	238
Inkomenswaarborg subt	23.849	23.871	24.157	286
Bijzondere Bijstand	1.074	1.376	1.100	-276
Langdurigheidstoeslag	568	625	580	-45
Meedoen	438	364	383	19
Witgoedregeling	68	80	79	-1
Kwijtschelding gem. belastingen		0	0	0
Subtotaal	25.997	26.316	26.299	-303
Saldo baten minus lasten	1	0	0	-285
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	6.867	4.233	4.456	223
Bbz gevestigden	1.898	1.914	1.898	-16
Subtotaal	8.765	6.147	6.354	207
Saldo baten minus lasten	885	0	0	0
Saldo	885	0	0	0
Wet Inburgering	1.138	395	182	-213
Kinderopvang	101	187	100	-87
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	6.938	7.396	7.232	-164
Totale baten	42.939	40.442	40.166	-276
Totale baten minus totale lasten	1.408	0	0	
Saldo	1.408	0	0	

Overzicht van lasten en baten in 2013

Bedragen * € 1.000	lasten	externe baten/ baten rijk	saldo	debiteuren	subtotaal	IAU/ MAU- bijdrage	bijdrage gemeente	eindsaldo
WWB	0							
WWB jongeren	0							
IOAW	0							
IOAZ	0							
Bbz starters	0							
Wwik	0							
BUIG	24.156							
Subtotaal	24.156	21.909	-2.247	1.035	-1.212		1.212	0
Bijzondere bijstand	1.100		-1.100		-1.100		1.100	0
Langdurigheidstoelage	580		-580		-580		580	0
Meedoen	383		-383		-383		383	0
Witgoedregeling	79		-79		-79		79	0
Kwijtschelding gem.bel.	0		0		0		0	0
WWB Werkdeel	4.456	4.456	0		0		0	0
Bbz gevestigden	1.898	1.777	-121		-121		121	0
Wet Inburgering	182	182	0		0		0	0
Kinderopvang	100		-100		-100		100	0
Bedrijfsvoering	7.232	160	-7.072		-7.072		7.072	0
Totaal	40.165	28.484	-11.681	1.035	-10.646	0	10.646	0

Meerjarenraming gemeente Assen

In onderstaande meerjarenraming gaan wij uit van een dalende tendens met betrekking tot ons klantenaantal WWB. Voor de jaren 2014 en 2015 een daling van 5% WWB. Aan de budgetkant ramen wij een daling van 8% van de budgetten van het ministerie voor 2014 en 5% voor de jaren daarna en een daling van € 250.000,- op de bedrijfsvoering in 2013 en 2014. Naast de bezuinigingstaakstelling hebben wij de bedrijfsvoering verlaagd met 3% van de loonsom van de teams met klantcontact, als gevolg van het dalend aantal klanten.

Lasten

Beheersproduct	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen * € 1.000	2013	2014	2015	2016
Inkomenswaarborg				
WWB	0	0	0	0
WWB jongeren	0	0	0	0
Ioaw	0	0	0	0
Ioaz	0	0	0	0
Bbz starters	0	0	0	0
Wwik	0	0	0	0
BUIG	24.156	22.948	21.801	20.711
Bijzondere Bijstand	1.100	1.100	1.100	1.100
Langdurigheidstoelage	580	580	580	580
Meedoen	383	383	383	383
Witgoedregeling	79	79	79	79
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	26.298	25.090	23.942	22.852
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	4.456	4.100	3.895	3.700
Bbz gevestigden	1.898	1.898	1.898	1.898
Subtotaal	6.354	5.998	5.793	5.598
Wet Inburgering	182	60	0	0
Kinderopvang	100	100	100	100
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	7.232	7.038	6.844	6.844
Totale lasten	40.165	38.285	36.679	35.394

Baten

Beheersproduct	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen * € 1.000	2013	2014	2015	2016
Inkomenswaarborg				
Buigbudget	21.909	20.156	19.148	18.191
Bijstandsdebiteuren	1.035	1.035	1.035	1.035
Bijzondere Bijstand	1.100	1.100	1.100	1.100
Langdurigheidstoeslag	580	580	580	580
Meedoen	383	383	383	383
Witgoedregeling	79	79	79	79
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	25.086	23.333	22.325	21.368
Saldo baten minus lasten	-1.212	-1.757	-1.617	-1.485
Bijdrage gemeente	1.212	1.757	1.617	1.485
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	4.456	4.100	3.895	3.700
Bbz gevestigden	1.898	1.898	1.898	1.898
Subtotaal	6.354	5.998	5.793	5.598
Saldo baten minus lasten	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Wet Inburgering	182	60	0	0
Kinderopvang	100	100	100	100
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	7.232	7.038	6.844	6.844
Totale baten	38.953	36.528	35.061	33.909
Totale baten minus totale lasten	-1.212	-1.757	-1.617	-1.485
Totale bijdrage gemeente	1.212	1.757	1.617	1.485
Saldo	0	0	0	0

12. Bijlage 3: Overzicht gemeente Tynaarlo

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Verschil 2013-2012
Inkomenswaarborg				
WWB	3.631	3.835	0	-3.835
WWB jongeren	586	462	0	-462
Ioaw	266	278	0	-278
Ioaz	32	37	0	-37
Bbz starters	14	44	0	-44
Wwik	0	0	0	0
BUIG	0	0	4.784	4.784
Bijzondere Bijstand	274	235	275	40
Langdurigheidstoeslag	99	120	100	-20
Meedoen	81	106	77	-29
Kindervakantieweken	0	0	0	0
Witgoedregeling	3	9	9	0
Kwijtschelding gem. belastingen	0	0	0	0
Subtotaal	4.986	5.127	5.245	118
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	772	557	586	29
Bbz gevestigden	673	258	673	415
Subtotaal	1.445	815	1.259	444
Wet Inburgering	115	45	21	-24
Kinderopvang	12	23	15	-8
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	1.127	1.130	1.105	-25
Totale lasten	7.685	7.139	7.644	504

Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2013-2012
Inkomenswaarborg				
BUIG budget Rijk	3.755	4.050	4.058	8
Debiteuren	153	120	150	30
gemeentelijke bijdrage BUIG	621	486	576	90
Inkomenswaarborg sub t	4.529	4.656	4.784	128
Bijzondere Bijstand	274	235	275	40
Langdurigheidstoeslag	99	120	100	-20
Meedoen	81	106	77	-29
Witgoedregeling	3	9	9	0
Kwijtschelding gem. belastingen	0	0	0	0
Subtotaal	4.986	5.126	5.245	239
Saldo baten minus lasten	0	-1	0	121
Saldo	0	0	0	-121
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	904	557	586	29
Bbz gevestigden	673	258	673	415
Subtotaal	1.577	815	1.259	444
Saldo baten minus lasten	132	0	0	0
Saldo	132	0	0	0
Wet Inburgering	115	45	21	-24
Kinderopvang	12	23	15	-8
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	1.127	1.130	1.105	-25
Totale baten	7.817	7.138	7.644	625
Totale baten minus totale lasten	132	-1	0	121
Saldo	132	-1	0	121

Overzicht van lasten en baten in 2013

Bedragen * € 1.000	lasten	externe baten/ baten rijk	saldo	debiteuren	subtotaal	IAU/ MAU- bijdrage	bijdrage gemeente	eindsaldo
WWB	0							
WWB jongeren	0							
IOAW	0							
IOAZ	0							
Bbz starters	0							
Wwik	0							
BUIG	4.784							
Subtotaal	4.784	4.058	-726	150	-576	0	576	0
Bijzondere bijstand	275		-275		-275		275	0
Langdurigheidstoelage	100		-100		-100		100	0
Meedoen	77		-77		-77		77	0
Witgoedregeling	9		-9		-9		9	0
Kwijtschelding gem.bel	0		0		0		0	0
WWB Werkdeel	586	586	0		0		0	0
Bbz gevestigden	673	582	-91		-91		91	0
Wet Inburgering	21	21	0		0		0	0
Kinderopvang	15		-15		-15		15	0
Bedrijfsvoering	1.105	24	-1.080		-1.080		1.080	0
Totaal	7.644	5.272	-2.372	150	-2.222	0	2.222	0

Meerjarenraming gemeente Tynaarlo

In onderstaande meerjarenraming gaan wij uit van een dalende tendens met betrekking tot ons klantenaantal WWB. Voor de jaren 2014 en 2015 een daling van 5% WWB. Aan de budgetkant ramen wij een daling van 8% van de budgetten van het ministerie voor 2014 en 5% voor de jaren daarna en een daling van € 250.000,- op de bedrijfsvoering in 2013 en 2014. Naast de bezuinigingstaakstelling hebben wij de bedrijfsvoering verlaagd met 3% van de loonsom van de teams met klantcontact, als gevolg van het dalend aantal klanten.

Lasten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomenswaarborg				
WWB	0	0	0	0
WWB jongeren	0	0	0	0
Ioaw	0	0	0	0
Ioaz	0	0	0	0
Bbz starters	0	0	0	0
Wwik	0	0	0	0
BUIG	4.784	4.401	4.181	3.972
Bijzondere Bijstand	275	275	275	275
Langdurigheidstoeslag	100	100	100	100
Meedoen	77	77	77	77
Witgoedregeling	9	9	9	9
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	5.245	4.862	4.642	4.433
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	586	539	512	487
Bbz gevestigden	673	673	673	673
Subtotaal	1.259	1.212	1.185	1.160
Wet Inburgering	21	7	0	0
Kinderopvang	15	15	15	15
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	1.105	1.075	1.045	1.045
Totale lasten	7.644	7.171	6.887	6.653

Baten

Beheersproduct Bedragen * € 1.000	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomenswaarborg				
Buigbudget Rijk	4.058	3.733	3.547	3.369
Bijstandsdebiteuren	150	150	150	150
Bijzondere Bijstand	576	576	576	576
Langdurigheidstoeslag	100	100	100	100
Meedoen	77	77	77	77
Witgoedregeling	9	9	9	9
Kwijtschelding	0	0	0	0
Subtotaal	4.970	4.645	4.458	4.281
Saldo baten minus lasten	-275	-217	-184	-152
Bijdrage gemeente	275	217	184	152
Saldo	0	0	0	0
Activering & Uitstroom				
WWB Werkdeel	586	539	512	487
Bbz gevestigden	673	673	673	673
Subtotaal	1.259	1.212	1.185	1.160
Saldo baten minus lasten	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Wet Inburgering	21	7	0	0
Kinderopvang	15	15	15	15
Bedrijfsvoering (excl. BTW)	1.105	1.075	1.045	1.045
Totale baten	7.369	6.954	6.704	6.501
Totale baten minus totale lasten	-275	-217	-184	-152
Totale bijdrage gemeente	275	217	184	152
Saldo	0	0	0	0